

Wielotysięczne grzywny i 3 lata aresztu

Surowe kary w nowym dekrete prasowym

Nowa procedura zatwierdzania i uchylania konfiskat

Nowy dekret prasowy, o którym pisaliśmy już dwukrotnie, stał już ogłoszony wczoraj w „Dzienniku Ustaw”. Podajemy poniżej najważniejsze przepisy dekretu w obszernym streszczeniu.

Kolportaż uliczny

Pierwsze artykuły dekretu poświęcone są przepisom porządkowym o dostarczaniu tzw. egzemplarzy obowiązkowych.

Art. 9 (1) Sprzedaż uliczna druków, nie będących czasopismami, może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia, udzielonego przez powiatową władzę administracyjną ogólną.

(2) Warunki udzielania zezwoleń określi rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych.

Rozdział 3. zawiera przepisy o zakładach graficznych i składach druków.

Rozdział 4 mówi o zgłaszaniu nowych wydawnictw. W tym zakresie nie wprowadzono większych zmian.

Nie ma monopolu

Art. 21. (1) Sprzedaż uliczną czasopisma może się zajmować każdy, kto złoży odpowiednie zawiadomienie powiatowej władzy administracyjnej ogólnej.

(4) Władza może zabronić zajmowania się uliczną sprzedażą czasopisma temu, kto pod pozorem lub przy sposobności wykonywania tego zajęcia szerzy uliczną agitację polityczną, wywołuje zamęt publiczny lub dokonuje przestępstw.

Sprostowania

Rozdział 6 zawiera postanowienia, dotyczące sprostowań, komunikatów i ogłoszeń urzędowych.

Art. 27. (1) Redaktor obowiązany jest umieścić bezpłatnie w czasopiśmie nadesłane przez instytucję lub osobę zainteresowaną sprostowanie rzeczowe wiadomości, podanej w czasopiśmie.

Art. 28. (1) Sprostowanie umieścić należy w najbliższym lub następnym numerze czasopisma, w tym samym miejscu i takim samym drukiem oraz pod równie widocznym nagłówkiem, co prostowana wiadomość.

(2) Nie wolno zmieniać nadesłanego tekstu sprostowania, ani osłabiać jego znaczenia za pomocą nagłówka, ani też dodawać uwag w tym samym numerze.

Odmowa sprostowania

Art. 29. Redaktor ma prawo odmówić umieszczenia sprostowania, nadesłanego przez osobę lub instytucję prywatną:

a) jeżeli przekracza dwukrotną objętość prostowanej wiadomości i nadsyłający nie uiszcza należności za część, przekraczającą te rozmiary, b) jeżeli zawiera treść karalną, c) jeżeli forma sprostowania obraża dobre obyczaje, d) jeżeli omawia sprawy, których prostowana wiadomość nie poruszała, e) jeżeli nie jest sporządzona w języku polskim lub w języku czasopisma, f) jeżeli prostuje wiadomość stwierdzoną zarządzeniem władzy lub orzeczeniem sądu, g) jeżeli pochodzi od osoby, ściąganej listami gończymi, h) jeżeli nadesłano je po upływie 3-ch

miesięcy od chwili ukazania się w druku prostowanej wiadomości i) jeżeli nie jest podpisana przez osobę lub instytucję, której prostowana wiadomość dotyczy, j) jeżeli czasopismo raz już umieściło sprostowanie danej wiadomości, nadesłane przez tę samą osobę lub instytucję.

Zawiadomienie o odmowie

Odmawiając umieszczenia sprostowania, redaktor obowiązany jest zawiadomić nadsyłającego o odmowie i jej przyczynach. Zawiadomienie powinno nastąpić w ciągu 48 godzin od chwili otrzymania sprostowania, jeżeli chodzi o czasopismo, ukazujące się codziennie, a w ciągu 3 dni — jeśli chodzi o inne czasopismo. Gdy odmowa opiera się na przyczynach, określonych pod lit. b), c) lub d), należy nadto wskazać ustępy, które nie nadają się do umieszczenia.

Komunikaty urzędowe

Art. 30. (1) Redaktor obowiązany jest umieścić w czasopiśmie komunikat urzędowy, nadesłany na podstawie każdorazowego zarządzenia prezesa Rady Ministrów.

(2) Komunikat umieścić należy w najbliższym numerze czasopisma w miejscu i czcionkami, przeznaczonymi w danym piśmie dla ważnych wiadomości.

Komunikat od jednego numeru czasopisma nie może przekraczać 250 wierszy druku, licząc 6 słów za wiersz.

Kary

Rozdział 7 obejmuje przepisy, dotyczące przestępstw prasowych.

Art. 33. Redaktor, nieuznany za sprawcę, podżegacza lub pomocnika, odpowiada za dopuszczenie przez nieoględność do ogłoszenia w czasopiśmie utworu, zawierającego w treści znamiona przestępstwa, i podlega karze:

grzywny do 3.000 zł., jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona wykroczenia, aresztu do roku i grzywny, bądź tylko grzywny, jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona zbrodni.

Art. 37. W razie skazania za zwinę w treści druku Sąd może przyznać pokrzywdzonemu na jego wniosek Nawiązkę w wysokości do 10.000 zł. z powodu wyrządzonej szkody moralnej.

Zawieszenie pisma

Art. 39. Jeżeli treść czasopisma zawiera znamiona zbrodni lub szczególnej wagi występku, ściągane z urzędu, sąd może na wniosek prokuratora orzec zawieszenie czasopisma na czas od 6 miesięcy do 5 lat lub na zawsze, gdy z wielokrotnych konfiskat wynika, że dalsze jego wydawanie zagrażałoby porządkowi publicznemu.

Konfiskaty

Art. 52. Powiatowa władza administracyjna ogólna, prokurator,

oraz sąd zarządzić mogą zajęcie druku, jeżeli zachodzi przestępstwo, ściągane z urzędu i mogące pociągnąć za sobą konfiskatę.

Jeżeli tylko niektóre ustępy druku mają ulec konfiskacie, a druk da się podzielić, należy ograniczyć zajęcie do tej części druku. Koszty podzielenia druku ponosi osoba interesowana.

Art. 54. Postanowienie sądu lub prokuratora oraz zarządzenie władzy administracyjnej ogólnej, dotyczące zajęcia, powinny określać ustępy druku, zawierające treść przestępstwa, tudzież powołać przepisy ustawy karnej, które zostały naruszone, a jeżeli zajęcia dokonano z powodu przestępstwa porządkowego — wskazać obowiązek, którego nie dopełniono.

Art. 55. Postanowienie lub zarządzenie, dotyczące zajęcia, doręcza się bez zwłoki wydawcy i zarządzającemu zakładem graficznym, a gdy chodzi o czasopismo — nadto redaktorowi.

Zażalenie wydawcy

Art. 58. Na zarządzenie władzy administracyjnej ogólnej lub postanowienie prokuratora, dotyczące zajęcia, służy interesowanemu zażalenie.

Jeżeli władza, której złożono zażalenie, uzna je za zasadne, to sama uchyla swe zarządzenie lub postanowienie i zwołuje druk z pod zajęcia, a w przeciwnym razie — przesyła zażalenie wraz z aktami do właściwego Sądu Okręgowego w ciągu 48 godzin od jego wpłynięcia.

Sąd Okręgowy rozpoznaje zażalenie w ciągu 14 dni od jego wpłynięcia, na posiedzeniu niejawnym.

Obowiązek prokuratora

Art. 59. W ciągu 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia lub zarządzenia o zajęciu druku prokurator obowiązany jest bądź

wnieść do sądu akt oskarżenia, bądź złożyć wniosek o wszczęcie śledztwa, bądź też wszcząć dochodzenie.

Art. 60. Dochodzenie lub śledztwo można również umorzyć, gdy zachodzi przypadek mniejszej wagi lub gdy druk nie był rozpowszechniony.

Art. 63. Sąd orzeka w osobnym postępowaniu konfiskatę druku, gdy treść druku zawiera znamiona przestępstwa, a postępowanie przeciwko sprawcy zostało umorzono lub zawieszone.

Prokurator obowiązany jest w ciągu miesiąca wystąpić do sądu z wnioskiem o orzeczenie konfiskaty.

Osoby, uprawnione do żądania odszkodowania w razie ewentualnego uchylecia zajęcia, zawiadamia się o terminie posiedzenia, na którym ma być rozważana sprawa konfiskaty. Osoby te mogą brać udział w posiedzeniu oraz mają prawa strony.

Na postanowienie sądu służy zażalenie.

Odszkodowanie od Skarbu Państwa

Rozdział 10. zawiera artykuły, omawiające odszkodowanie za zajęcie druku.

Art. 68. Jeżeli zajęcie ustało, a nie toczy się postępowanie, w którym można orzec konfiskatę, albo jeżeli sąd prawomocnie orzekł niedopuszczalność konfiskaty druku, natenczas poszkodowany może żądać odszkodowania od skarbu państwa w wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów wydania zajętych egzemplarzy druku, jednak nie powyżej ich hurtowej ceny sprzedaży.

Jeżeli zajęcia dokonano na wniosek oskarżyciela prywatnego, odszkodowanie należy się od niego.

Art. 75. Stwierdza, że dekret wchodzi w życie z dniem 28 listopada 1938 r.

Miejsca dla żydów wysiedlonych do Polski!

Interwencja amb. Raczyńskiego w Londynie

LONDYN, 22. 11. Ambasador Raczyński odwiedził dziś stałego podsekretarza stanu Foreign Office sir Alexandra Cadogana i w rozmowie z nim dał wyraz życzeniu rządu polskiego, aby najbliż-

szy kontyngent imigracyjny dla Palestyny został stosownie powiększony, celem objęcia również tych żydów z Niemiec, którzy ostatnio wydaleniu zostali do Polski.

Zwycięstwo Daladiera

w komisji finansowej izby deputowanych

PARYŻ, 22. 11. Komisja finansowa Izby Deputowanych po burzliwej i przewlekłej dyskusji odrzuciła wniosek socjalistyczno-komunistyczny 20 głosami przeciwko 18-tu przy 5-ciu wstrzymujących się od głosu. Następnie uchwalono wniosek radykałów, za-

akceptowany przez rząd 25 głosami przeciwko 16-tu przy dwóch wstrzymujących się. Jest to zwycięstwo polityki finansowej rządu Daladiera wyrażonej ostatnio w głośnych dekreтах gospodarczych Reynauda.

Autonomia dla Słowacji

Kandydatura d-ra Hachy

na prezydenta Czechosłowacji

PRAGA, 22. 11. W wyniku wczorajszych i dzisiejszych narad polityków czeskich i słowackich w sprawie wyboru prezydenta, wyłoniła się niespodziewanie nowa kandydatura prezesa najwyższego trybunału administracyjnego prof. d-ra Emila Hachy.

Jak się dowiadujemy, dziś po południu zwrócono się do prof. Hachy, czy skłonny jest przyjąć proponowaną mu godność. Dotychczas decyzja profesora Hachy nie jest znana, bowiem zastrzegł on sobie parogodzinny termin do namysłu. Dr. Hachy liczy lat 65.

W wypadku przyjęcia kandydatury mógłby dojść do wyboru już w ciągu bieżącego tygodnia, a to tymbardziej, że senat uchwalił dzisiaj obydwa projekty autonomii tj. słowackiej i karpato-ruskiej. Mówi się, że premierem nowego rządu centralnego po wyborze prezydenta zostałby dotychczasowy prezes partii agrarnej, obecny przewodniczący partii jednności narodowej Beran.

Ministrem spraw zagr. zostałby

dr. Chvalkovsky. Ciekawy jest stosunek do tych projektów personalnych Słowaków, którzy, jak wiadomo, wysunęli żądanie, aby jedno ze stanowisk tj. prezydenta lub premiera rządu centralnego zostało powierzone Słowakom.

Według uchwalonego przez Senat czechosłowacki projektu autonomii Słowacji, opartego w ogólnych zarysach na umowie Zilińskiej z 6 października, Słowacja otrzymuje pełny samorząd w dziedzinie gospodarczej, kulturalnej i wyznaniowej, własny sejm w Bratysławie i własny rząd autonomiczny, złożony z 5 ministrów.

W rządzie i parlamencie centralnym Słowacy uzyskują równy udział z Czechami.

W KRASNOSTAWIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Wandy Kulowej

5 grup i „wielka niewiadoma” wśród mianowanych wczoraj senatorów

P. Klarner — przedstawiciel obu przemysłów

We wtorek opublikowane zostało zarządzenie Pana Prezydenta R. P., którym powołani zostali, zgodnie z przepisami konstytucji i ordynacji wyborczej senatorowie - nominaci.

Już na pierwszy rzut oka, listę nowych senatorów można podzielić na szereg grup. Pierwsze miejsce z urzędu należy się grupie ministerialnej, do której należą ministrowie: Grabowski, Kaliński, Roman i Świętoślowski. W następnej grupie, nie bez słuszności nazywanej grupą pocieszenia, widzimy nazwiska: płk. p. Gnoińskiego, b. dyrektora Funduszu Pracy, który pocieszać się będzie po utracie fotela dyrektorskiego, p. Jakubowskiego, prezesa Związku Podoficerów Rezerwy, który przeprawił w Warszawie, b. senatora Mariana Malinowskiego (Wojtkę), b. senatora Alojzego Pawelca, zaufanego woj. Grażyńskiego. Osobną podgrupę stanowią tu byli senatorowie Fudakowski i Małski, reprezentujący dwa przeciwne krańce rolnictwa. Niektórzy mówią, że do grupy pocieszenia należałoby również zaliczyć płk. Miedzińskiego, który pocieszać się będzie po zniesieniu przez ogłoszony no-

wy dekret prasowy monopolu kolportażowego pism.

Trzecia grupa, to emeryci polityczni: b. senator Beczkowicz, Bisping, emeryt w całym tego słowa znaczeniu — gen. Osiński, p. Halina Sujkowska. Podgrupę stanowią tu dwaj byli ambasadorzy Patek i Wysocki.

Następną grupę można nazwać katolicko - narodową. Trzeba tu wymienić nazwiska ks. proboszcza Bliżińskiego z Liskowa, inż. Tadeusza Kobylańskiego, ks. Ferdynanda Machaya, p. Stanisława Miłaszewskiego, red. Konrada Olchowicza i p. Jana Dębskiego.

Grupa mniejszości liczy 6 przedstawicieli: dwóch żydów (rabina Rubinsztajna i dr. Zdzisława Żmigrydera - Konopkę, prezesa Związku Kombatantów Żydów), dwóch

przedstawicieli mniejszości niemieckiej (b. senatora Hasbacha i dr. Maksymiliana Wambecka), wreszcie dwóch Rusinów (b. senatora Decykiewicza i prof. Bohdana Łepkiego. Znamienne jest, że nie został mianowany b. sen. Wiesner.

Na zakończenie tego wyczerpania zostawiliśmy dwa nazwiska, z których każde stanowi „wielką niewiadomą”. Są to: b. premier Bartel i płk. Bogusław Miedziński. Niewiadomo, czy krzesło senatorskie, dla każdego z nich, ma być odpowiednikiem i emeryturą polityczną, czy odskocznią do nowej szerszej akcji.

Szczególne stanowisko wśród mianowanych wczoraj senatorów zajmuje dr. Leon Wolff, przedstawiciel Zaolzia i p. Czesław Klarner. Ten ostatni jest przedstawicielem „obu przemysłów” — państwowego i prywatnego. P. Klarnera nazwano kiedyś „przedstawicielem przemysłu państwowego o psychice kapitalisty”. Trudno odmówić słuszności temu określeniu.

Zarządzeniem z dnia 22 b. m. Pan Prezydent R. P. powołał na senatorów:

Prof. K. Bartla, Z. Beczkowicza, K. Bispinga, ks. W. Bliżińskiego, W. De-

cykiewicza, J. Dębskiego, K. Fudakowskiego, inż. M. Gnoińskiego, W. Grabowskiego, E. Hasbacha, A. Jakubowskiego, inż. E. Kalińskiego, inż. T. Kobylańskiego, inż. Cz. Klarnera, B. Łepkiego, ks. dr. F. Machaya, M. Malinowskiego (Wojtkę), W. Małskiego, B. Miedzińskiego, St. Miłaszewskiego, K. Olchowicza, A. Osińskiego, St. Patek, A. Pawelca, A. Romana, I. Rubinsztajna, H. Sujkowską, W. Świętoślowskiego, M. Wambecka, dr. Leona Wolfa, starostę we Fryszacie, A. Wysockiego, Z. Żmigrydera-Konopkę.

4 lotników zginęło

KLAGENFURT, 22. 11. W pobliżu Klagenfurtu nastąpiła dziś w południe z nieustalonych dotychczas przyczyn katastrofa samolotu włoskiego, znajdującego się w drodze z Monachium do Rzymu. 4 członków załogi zginęło na miejscu, piąty został ciężko ranny.

Posiłki z Marokka

LONDYN, 22. 11. Korespondent „Times’a” donosi z Gibraltaru, iż w porcie Algeiras wylądowały 20 b. m. znaczne ilości żywności, przybyłe z Marokka.

Nowa szykana antypolska

Zakaz przyjmowania Polaków do pracy

MOR. OSTRAWA, 22. 11. — Czeskie firmy i przedsiębiorstwa na terenie pow. morawsko-ostrowskiego otrzymały od władz policyjnych surowy zakaz przyjmowania do pracy Polaków. Równocześnie polecono zwolnić z pracy wszystkich dotychczas zatrudnionych obywateli polskich.

wania do pracy Polaków. Równocześnie polecono zwolnić z pracy wszystkich dotychczas zatrudnionych obywateli polskich.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-86 (ogólny).

ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-46. Kierownictwo biura, kasa, buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr. 2. Konto P. K. O. Nr. 23.800.

Skrzynka Poczтовая 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10-13, 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek, Cyganka 34, 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 3.

PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 5.50.

Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście dzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. Tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.